

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 088-92/1

Konservatuvar Marşı

Metin: Orhan Şaik Gökyay

Kompozisyon: Ulvi Cemal Erkin
Necil Kâzım Akses

Şahlanıp şu dağların köpüren sularında
Tutuşan gönüllere ses verdik zaman zaman
Çalkanır içimizde ufka çarpan bir umman
İlhm olur çağıldar şarkımızda bu Vatan

Vatan, senden alıp da sana verdik armağan
Suyundan, toprağından, göğünden, bayrağından

Kuşların, hür göklerde, konuştuğ dillerinden
Görünmez ağaçların ses verdik dallarından
Seslerden kanatlarla geçtik de illerinden
Bahar aldık, renk aldık Vatanın güllerinden

Vatan, senden alıp da sana verdik armağan
Suyundan, toprağından, göğünden, bayrağından

I)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşiv
No 058-92/2

Aziz millî şefimiz, muhterem misafirlerimiz,

Devlet konservatuvarı ilk mezunlarını vermiş olmanın heyecanı ve bahtiyarlığı içindedir. Millî şefin, bu günün hatırasını unutulmaz ve kıymet biçilmez bir teveccühün halesi ile sardığını görmekle, başımızda şereflerin en büyüğünden bir çeler bu heyecan ve bahtiyarlığımız hudutsuz buluyoruz.

Büyük cehitler isteyen çetin bir san'at sahasında, kendilerini memleket hizmetine verecek olan çocuklarımızın bugünkü gururu daha talebeliklerinde, çalışmalarının ilk mutavazı meyvelerini idrak ettikleri günlerde, mazhar oldukları büyük teşvik ve iltifatlarla başlar. Fakat bu gururun yanında, biz asıl, bize peşin olarak bahşedilen teveccühleri hak etmenin, onlara lâyık olmanın azmini taşıyoruz. Biliyoruz ki vatan hizmetinde, onun evlatlarına düşen vazifelerin bittiği ve gayesine ulaştığı bir gün yoktur. Bizim için her zaman güzel olan bu yurdun, imarı bize ayrılan bu san'at sahasında yaptığımız işin, zevkenden başka, zevkenden fazla, bir memleket vazifesi olmak haysiyet ve şerefile yüklü olduğundan haberdarız. Bu sahada muvaffakiyyetin, ancak hepimizin bütün varımızı vakfetmekle elde edilir, uzun sabırlarla olgunlaşır, sanki yıldızların dallarından koparılır, güç koparılır bir meyve olduğunı anlıyoruz. Gerçi bu müşterek çalışmanın kendine has bir zevki ve huzuru vardır. Fakat asıl zevk, dinçleşen, güzelleşen ve yükselen memlekete verilen emeklere iştiraktedir, bu iştirakin gönüllere verdiği itminandadır.

Bu zevk, bu yurttaki güzel olan ne carsa, güllerinin renginden dökülen şehit kanın kadar, kuşlarının ötüşünden akşam ufuklarına irtisam eden bir garip köyün hüznüne varıncaya kadar hepisini dile ve hayata getirmektedir. Biz bu vatandan, onun suyundan, toprağından, göğünden, bayrağından ne aldıkça hepisini yine ona armağan etmekle bahtiyarlık bulacağız; onu bahtiyar etmekle bahtiyar olacağız.

Büyük vaatleri, bir tarafa bırakıp mütevazı çalışmalarımıza dönüyoruz. Bizi asıl bu çalışmaların ifade ve temsil edeceği kanaatindeyiz.

Sıra şükranlarımızı ve minnetlerimizi ifadeye gelince bütün konuşulan dilleri imdada çağırarak lâzımdır. Vatanın bağrından kopup bizi saran bu hararetin, milletinin tehalükünde ifadesini bulan san'at aşkının minneti içimizde kurumak bilmeyen büyük nehirlerin akışıyla çağıldar ve işte burada vatani ve milleti temsil eden aziz millî şefin ayaklarına dökülür.

2)

Törenimizi açmak lûtfunda bulunarak, gösteregeldikleri ve muvaffakiyetlerimizi sırlarından birini teşkil eden yakın alâkalarını bizden bir kere daha esirgeme sayın başvekilimize; bütün ihtiyaçlarımızı karşılamak ve muvaffakiyetimizin bütün sebeplerini hazırlamak hususunda içimizden biri olarak çarpınan, bize candan bir insan rehberliğile yapan kıymetli ve san'atkâr maarif vekilimiz Hasan Âli Yücele huzurunuzda teşekkürlerimi tekrarlamak zevkinden kendimi alamıyorum. Bu günün şerefini bize bahşedenlere ayrı ayrı teşekkür eder, hepinizi hürmetle selâmlarım.

2.VII.1941

Orhan Şaik Gökyay

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 038-92/2

ulus 23 Temmuz 1939

Viyana ve Londrada sahne stajı
gören iki Türk Gençİ

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 058-92/3

Bir kaç ay evvel Maarif vekilliği tarafından
Londra ve Viyana tiyatrolarında staja gönderilen
iki talebemizin memnuniyet verici bir surette
çalıştıkları haber alınmıştır.

1936 Senesinde Ankara'da tesis edilen "Devlet tiyatrosu ve Opera mektebi"nin musabaka imtihanlarında muvaffak olarak bu mektebin birinci sınıfına kabul edilen ve az zaman içinde muallimlerinin teveccühlerini kazanan, Ertuğrul İlgin ve Mahir Canova tiyatro rejisörü olarak yerleştirilmektedir.

Bu iki talebeden Mahir Canova Maarif Vekilliğince tesbit edilen 3 aylık staj plânı mucibince evelâ Berlin'e gitmiş, bilâhère Londra ve Paris tiyatrolarında tetkikatta bulunduktan sonra Viyana'ya dönmüştür.

Mahir Canova şimdi Viyana'da stajını tamamlamaktadır.

İngiltereye gönderilmiş olan Ertuğrul İlgin, Londra civarındaki Glyndebourne operasında, Glyndebourne festivalinin rejisörü Prof. Carl Ebert'in yanında staj görmektedir. Yakında kraliçe Mary'nin huzurunda verilecek bir temsilde kendisine de rol verildiği haber alınan bu talebe hakkında Glyndebourne operasının sahibi B. John Christie tarafından bir kaç gün evvel Maarif vekilliğine gönderilen bir mektupta : Ertuğrul İlgin'i çok sevdikleri ve kendisine, üç hafta sonra İngiltere Kralçesi Mary'nin huzurunda temsil edilecek olan Verdix'in "Macbeth" operasında, Fleanzio Banco'nun oğlu rolü verildiği ve İlgin'in bu rolü muvaffakiyetle başardığı zikredilmektedir.

Ewening Herald gazetesinin 7/Haziran/1939 tarihli çarşamba nushasında da şu yazılar vardır:

"Bir Türk genci Glyndebourne'de okuyacak. Glyndebourne Operası ilk ecnebi talebesini karşıladı.

Bu zat, festivali idare eden Pof. Carl Ebert'in Ertuğrul İlgin adlı genç bir talebesidir.

Prof. Ebert üç seneden beri Ankara'da yeni tesis edilen Devlet Tiyatro ve Opera mektebini organize etmektedir.

B. İlgin, İngiltere'de (Mükemmel bir dekor içinde mükemmel bir opera) adlı eserin sahneye vazedilişi tetkik etmek için gelmiştir.

Glyndebourne festivali müessisi Şimalî Devon'daki Instow şehrinden B. John Christie'dir.,,

Önümüzdeki Eylül ayı içinde Stajlarını bitirecek tekrar yurda dönecek olan her iki talebemize de mesleklerinde muvaffakiyetler temenni ederiz.

E D B İ Y A T

Ankaradaki Tiyatro ve Opera mektebinde
bir müsamere

Son Posta 13 Mayıs 1939
Halik Fahri Özansoy

Ankara Neşriyat kongresi azalacı, bir akşam "Ankara Tiyatro ve Opera mektebi"ndeki bir müsamereye çağrıldık. Maarif Vekâletinin bu daveti, bizi iki cihetten memnun etti. Birinci bu mektebin üç yıl zarfında neler yaptığını nasıl hazırlanmakta olduğunu ilk defa bir müsamere şeklinde görmeye davet edilmişimizden duyduğumuz pek haklı bir seviçti. Memnuniyetimize ikinci sebepte bu vesile ile bu mektepten bahsetmeğe imkân buluşumuzdu.

O akşam, Cebecideki mektebe, eski "Musiki Muallim mektebi"ne gittik. Bu gidişimiz mektebin ismi ve gayesi değıştikten sonra, bazı edebiyat muallimi arkadaşlarımla orasını senelerden sonra ikinci ziyaretimizdi. İlkinde, sekiz yıl evvel, Edebiyat Muallimleri kongrasına iştirak etmek üzere o güzel binada yirmi gün misafir olmuştuk. Müsamere salonu bizden evvel gelen davetlilerle dolmuştu. Maamafih ön sırada boş yerler vardı. Orada kendimize bir yer bulduk. Sahneye bu yakınlıktan ayrıca bir neşe duydum. Talebeleri bütün minişleri ve hususiyetleri ile istediğim gibi tetkike imkân bulacaktım. Bir müddet sonra müsamerenin başlayacağı saat başı gelmişti. Önce Tiyatro mütehassısı olan Bir Alman müsyö Bravn, Almanca bir az uzunca süren mukaddesile bize mektebin ve talebenin faaliyeti hakkında izahat verdi ve yanındaki mektebe mensup bir zat, bu nutku cümle cümle Türkçeye tercüme etti. Anladık ki bu akşam böyle bir müsamere tertip edeceklerini evvelden bilmiyorlarmış o gün birden bire emir almışlar ve acele o müsamereyi hazırlamışlar. Demek ki, bilhassa hazırlanmış bir temsil ile karşılaşacak değılmışiz. Göreceğimiz ve dinleyeceğimiz müzikli ve müziksiz temsil parçaları, sadece, talebenin o aralık çalışmakta oldukları ders elemanlarından bazı numunelermiş. Üstelik şunu da bilmeli imişiz ki, talebeler, hem bu sahnede ilk defa istidatlarını gösteriyorlarmış (çünkü asıl çalışma atelyeleri mektebin daha ufak bir salonu olan başka bir yerinde imiş), hem de gene ilk defa olarak böyle bir kalabalık karşısında görünüyorlarmış. İşte müsamerenin prologu bu suretle bize bunları öğretmiş oluyordu.

Doğrusu kendi hesabına, Alman profesörün iki kelimedede hülâsa etmeyip te bu kadar uzattığı bu nutuktan pek o kadar haz duymadım. Aynı zamanda içime bir korkuda geldi : Acaba, dedim, talebeler nasıl ? Profesör, önceden bizi onların zâflarını görmemeğe mi davet ediyor ? Fakat sırasıyle, kapalı perdenin önünde, geniş rampa konulup kaldırılan basit sedir, koltuk masa gibi prova malzemesiyle talebelerin hünerleri başlamıştı. Şimdi gittikçe dikkatim artıyor heyecanım ziyadeleşiyor ve bütün salonu dolduran davetlilerle beraber, bende programın-

her parçası bittikçe alkıştan avuşlarımı patlatıyordum. Zafer kazanılmış Tiyatro ve Opera mektebinin bu üç yıl sonundaki imtihanı umduğumuzdan büyük bir netice vermişti. Bunun içindir ki bu hafta makale ile o müsamerenin bir plânçosunu kaydetmeyi kendime zevkli bir vazife biliyorum.

Program sekiz parçadan mürekkepti :

1.- Palyaço operasından prolog - 2.- Bastien ve Bastien.-3.Yeşil Papağan.- 4.Viyolonsel solu.- 5. Haydutlar - 6.Cürüm ve ceza.-7. Satılmış nişanlı operasından düo.- 8. Hamlet.

1- Şimdi sırasıyla anlatayım :

1 - Palyaço operasından, üçüncü opera sınıfından Süleyman Tamer, iyi bir istidat olarak görünüyor. Sesi müsait ve bazı notlarda müessir denecek kadar işlenmiş. Yarınki Türk operasında kıymetli bir eleman olacak.

2- Bastien ve Bastienne, Mozart'ın 12 yaşında iken yazıp bestelediği pastoral bir musiki saynetidir. Bu parçanın temsili ile yalnız Mozart'ın musikisi değil, aynı zamanda bu musikinin türk dili ile nasıl imtizaç ettiği de gösterilmek istenmiştir. Eserin basit mevzuu, bir köylü kızının bir köy delikanlısına aşkı, bu aşkına mukabele görmemesi ve kızı seven başka bir delikanlının onu kendisine celbedebilmek için bu kır çiçeğine şuh olmağı tavsiye etmesidir. Bu suretle kızın sevdiğini kiskandırması kabil olacaktır, hakikatte ise öteki genç bu vaziyeti kendi hesabına istismar edecektir. İşte mevzu bu kadar sade bir şey. Ancak, o kadar tatlı bir müzik ki, insan dinlemekten usanmıyor. Bu küçük parçadaki köylü kızı rolünü oynayan Rabia Erler nihayet on altı on yedi yaşlarında, çok sevimli bir yüzü var. Sesi yumuşak bir hüzün dalgası. Yürüyüşleri, hafif dans adımları cidden güzel. Tahtadan kuzusuna musiki ile hitabları, terennümleri bütün dinleyenleri büyüledi denebilir. Bu genç kız, ileride mükemmel bir artist olacak, bilhassa subret rolleri oynamaya, gerek vücudunun ufak tefek oluşu, gerek tavurlarının inceliği ile pek müsait görünüyor.

Kolsa rolünde Ruhu Su mükemmel bir köylü tipi olmuştu. Sesi iyi terbiye görmüş yalnız müziksiz yerlerde, konuşurken, bazı talâffuz hataları yapıyor. Bunu düzeltmeli. Miniklerde biraz mübalâğalı.

Bastien rolünde Süleyman Alkın, Bir az daha çalışırsa iyi bir opera sanatkârı olabilir. Bu kadar az muvaffakiyetle iktifa etmemelidir.

3 - "Yeşil papağan", Bir alman piyesinin Fransız ihtilâli esnasında bir meyhanede geçen tablosudur. Muhtelif tipler bu meyhaneye geliyorlar. içiyorlar, haykırıyorlar, nutuklar söylüyorlar çok canlılık isteyen bir sahne maamafih, mektebin bu temsile seçilmiş olan talebelerinin hemen hepsi muvaffak oldular. Meyhaneci rolünde Salih Canar mükemmel, mektebin üçüncü tiyatro sınıfından bu sene çıkacak en iyi talebesi olduğu diğer rollerinden de anlaşılınan Ertuğrul İlgin, ihtilâlcı Grosse rolünde tam manasiyle geveze bir nutukçu, hareketleri çevik, jestleri hesaplı ve bakışları tesirli Sesi bir az, geçen sene nihayetine kadar hocaları olan Ertuğrul Musinin sesini andırıyor. Belli ki üstadın bu tesirinden kurtulamamış. Fakat bu gün için iyi bir tesir. Zamanla seste de daha şahsi

olur. Çünkü bu genç hakikaten bu yaşta nadir görülmüş bir istidaddır. Bu piyeğdeki sarhoş rolünde Nur Bartu da muvaffak bir tip olmuştu. Komiser rolünde Agâh Altun, fevkalâde komik bir tesir uyandırdı. İyi komediye ! Ahmet Evintan da öyle, Sesinin akseninde hafif bir şivesizlik kulağa çarpılmakla beraber az zamanda bundan da kurtulacağı umulur. Maamafih, kuvvetli bir komediye istidadına malik, Hattâ çalışırsa dramalarda da ~~xx~~ tipik roller alabilir.

4 - Konservatuvar ikinci sınıf talebesinden Nushet "ayar, daha şimdiden ustalar gibi Viyolonsel çalıyor. Çaldığı parçayı derin bir zevkle dinledik.

5 - Schiller'in "Haydutlar" piyesinden bir sahneyi Ertuğrul İlgin ile Muazzez Yücesoy, biri Franz, diğeri Amalia rolünde adeta profesyonel denemek bir kudretle oynadılar. Ertuğrul İlgin gibi, Muazzez Yücesoy da yarın sahnemizin iki büyük artisti olmağa namzetdiler, yeter ki hep böyle çalışsınlar. Muazzez'in her halinde rolünü kuvvetle kavradığını gösteren trajik bir eda var. Bilhassa Franz'ın kendisine derin bir ihtirasla saldırdığı anda gözlerinin dehşetle açılışı ve çılgın bir ilâhe feryadı ile haykırışı harikulâde bir muvaffakiyetti. Her iki gençte samimi tebriklerim.

6 - Cürüm ve Ceza. Tolstoi'nin bu eserini kim tanımaz ? filmini ve romanından piyese çevrilmiş adaptasyonunu Şehir tiyatrosunda kim görmemiştir ? İşte bu meşhur eserin, komiserlikte geçen bir perdesini o gece Ankaradaki mektepte seyrettik. Saim Alpago, bütün ruhu ile piyesteki şeytan zekâlı komiserin hüviyetine girmişti. Bakışlarındaki derin ve kurnazca mana, karşısındakini söyletmek için sözlerle olduğu kadar hareketleriyle de gösterdiği tabiiyet, daha ilk dakikalardan göze çarpıyordu. Yarı mecnun, yarı idealist bir tip olan ve sırf kendisi since doğru bulduğu bu ihtilalci ideali yüzünden bir faizci kadını öldürmüş olan katil Rasko'nikof rolünde Cüneyd Gökçer ümit dolu bir kabiliyet gösterdi. Göz yaşları, şimdi boğulan sesi, şimdi haykıran, isyan eden sesi değme trajedi aktöründe bulunmaz. Bilhassa gözlerinin bu roldeki dehşet manası, salından bir ürperme hissi geçirdi sanırım. Belli ki bütün sınırlarıyla oynuyor. Ertuğrul İlgin gibi bu gençinde sahne istikbalî parlak. Çalışın çocuklarım ! Türk sahnelerini ileride sizler yaşatacaksınız ! Bu piyeste, masum olduğu halde korkudan suç üstüne alan amele rolünde Akif te mükemmeldi. Hele "Dimitri masumdur, efendiler ! " haykırarak gidişi, mükemmelinde üstünde...

7 - "Satılmış Nişanlı" operasından düoyu, opera üçüncü sınıftan Ruhi Su ile Süleyman Alkan temsil ettiler ikiside tebrike lâayık.

8 - Nihayet ~~ix~~ son parça : Hamlet. Shakespeare'in bu meşhur eserinin sahnelerini sabırsızlıkla beklemiştim. Çünkü bu gecenin en güç numarası muhakkı bu idi. Netice,, parlak bir muvaffakiyet ! Ertuğrul İlgin "Hamlet rolünde"üstadı Ertuğrul Muhsinin çok iyi bir talebesi olduğunu bir kerre daha isbat etti. O Müğlak, o güç , o her sahnede her dakika baş-

ka bir ton, bir bakış, bir atılış isteyen rolü öyle kavramıştı ki şaşım. Babasının hayalini görürken çığlıkları, anası kralçeye hücumları, hâsılı rolünün her hususiyeti ile halkı alkışlar topladı. Kralçe rolünde Nermin Elgöl de bu sahnede arkadaşına lâayık bir sanatkar hüviyetiyle ortaya çıkmıştı. rolünde hiç şaşmadan, korkusunu, tessürünü, şefkatini tam bir isabetle ve yerinde izhar etti. An oldu ki dehşetinden donmuş gibi idi. an oldu ki çalgın oğlunu kendisi parçalamak isteyecek kadar hırsından titriyordu. Diyebilirim ki dünyanın her hangi bir Konservatuvarında bu rol, bu sahne nihayet bu kadar kuvvetle oynanabilirdi. Üç yıllık bu tahsilden bu gençler adeta müte-kâmîl bir artist hüviyetiyle meydana çıkmışlardı. Burada, Salih Canar' dan da bahstmeyelim. Hamletin kılıcı ile perdenin arkasında güçlüdeli-
nip ölen Polonius'ü bu gençte hakikaten iyi oynadı. Bilhassa hamletin perdeyi açtığı zaman, ölü olarak düşüşü çok iyi çalıışılmış bir tesirin ifadesi oldu.

Netice olarak, bu müsamereden hazla ve göğsüm iftiharla kabarak döndüğünü itiraf etmeliyim. Türk zekasının ilim gibi sanat'ında şubesinde metotla çalışırsa hep böyle muvaffakiyetler yaratacağına şüphe yok. Buna o gece bir kerre daha iman ettim. Ve ani hazırlanan bir müsamerede bile bu muvaffakiyeti gösteren talebelerin sürekli bir hazırlıktan sonra daha ne'ere muhtedir olabileceklerini hem hayret, hem zevkle derin derin düşündüm.

Ulus 4. El 1940

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-92/5

K O N S E R V A T U V A R D A

Moliere'in Önünde
Moliere'in Temsili

M. F. F.

Dün Konservatuvar talebeleri, Molière'i, Molière mensuplarının önünde oynadılar. Bu hakikaten bir meseledir. Biliyorsunuz ki, bugünkü Comédie Française 260 senedir Molière ismini taşıyor. Marie Belli, Germaine Rour, Françoise Delille, Aimé Clariond ve Catherine Fontenay ne kadar genç olurlarsa olsunlar, bunların temsil ve temessül ettikleri Molière, bizim konservatuvarın babası, büyük^{Babası} değil, ancak ecdadı sayılır. İşte bu gün görmüş, yaşamış ve yaşatmış ihtiyarın karşısına bizim Konservatuvar talebesinin Molière'le çıkabilmesi hakikaten bir meseledir.

Artistler saat 16 buçuğa doğru Konservatuvara geldiler. Mektebin holünde genç kalabalık Comédie Française'in güzide sanatkarlarını sürekli alkışlarla karşılıyor., herkes Marie Belli'yi Madam Germaine Rouer'yi yakından görmeğe ugraşıyordu. Fakat Marie Belli gözünden o meşhur kara gözlüklerini bir türlü çıkarmıyordu.

Nihayet salona geçildi. Artistler en ön sırada yer aldılar. Sahne de oynayacak genç talebelerimizden daha çok bizim kalbimiz çarpıyordu. Konservatuvar gençleri Molière tiyatrosu karşısında Molière'in meşhur Les précieuses ridicules'ünü oynayacaklardı. Bundan iki buçuk asır evvel yaşamış olan Molière bile Fransa'da bir çok tiyatro kumpanyaları kurup orada burada göçebe halinde yaşadıkten ve vilâyet sahnelerinde sürüdükten sonra nihayet Paris'te ilk defa Les précieuses ridicules'le kralık karşısına çıkmış, eseri son derece muvaffakiyet kazandığından Kral tarafından Pariste kalması emrolunmuştu. İşte bizim Konservatuvar talebeleride şimdi Kralın karşısına değil fakat bizzat Molière'in karşısına bu eserle çıktılar. Ve bana kalırsa, bu eserle Ankara'ya ve Türk Tiyatrosu tarihine yerleşeceklerdir.

Genç sanârkârların nasıl oynadıklarını burada tekrar edecek değilim. Bunu ilk temsilini gördüğümüz zaman bu gazetede uzun boylu izah etmiş ve genç sanatkarların bu eserle sade kendilerine değil Devlet Konservatuvarına hayat verdiklerini uzun uzun anlatmıştım. Dün onun için bir taraftan eseri seyrederken diğer taraftan iki buçuk asır evvel ki Molière'in bugünkü mümessillerine bakıyorum... İşte Jean Yonnel büyük bir alâka ile piyesi seyrediyor. Marie Belli bile siyah gözlüklerini çıkardı. Yüzünün hatları genişlemeğe başladı. Aimé Clariond'un gözlüklerinin kenarına tebessüm'ler birikmiş. Catherine Fontenay neşe ile gülüyor. Germaine Rouer'nin kızıl dudakları arasından mütemadiyen beyaz dişlerini farkediyoruz. Eser mütemadi alkışlarla kesiliyor... Erkek kadın bütün Molière, Molière'i alkışlıyor.

Gençlerin oyun başlarken gösterdikleri üzüntünün beyhude olduğunu anlıyorum... Netekim eseri takdim eden Ertuğrul Bilgin evelâ sahnenin önüne çıktığı zaman Les précieuses ridicules'ü Comédie Française artistleri önünde oynamanın kendilerini Les prétencieuses ridicules mevkiine düşürüp düşürmeyeceğini sormuştur. Fakat bu ince espritli sözleri alkışlarla karşılandı. Oyun başladığı zaman Fransız artistleri doğrudan doğruya Molière'le yani hem kendi kendileri, hem de ecdatlarıyla yani bütün Fransız Tiyatrosu ile karşı karşıya bulduklarını gördüler...

Bütün piyes alâka ile takip edildi. Temsilden sonra beş altı defa perde açılıp kapandı ve talebeler uzun uzun tekrar tekrar alkışladılar. Şimdi misafirlere çay ikram ediliyor.. Talebeler yüzlerindeki makyajlarıyla Fransız artistlerinin arasındadır. Daha henüz elbiselerini bile değiştirmemişlerdir.

Madam Catherine Fontenay'i Ertuğrul Bilgin'le, Muazzez'in arasında görüyoruz.

- Harika/Emîn o'nunuz fevKâlade oynadılar...

Duruyor, duruyor ve tekrar ediyor.

- Harika !... Hele jestleri.. hele selâm almaları.. dans sahnesi cidden mükemmeldir !

- Biz soruyoruz :

Bir az mübalağa görmediniz mi ?

Kat'iyen Molière'i böyle oynamak lâzım emin o'nunuz biz bunu bu kadar oynayamayız. Çünkü biz kat'i ve dar kaideler içinde çalışırız. Halbuki esere ruhu vermek lâzımdır. Eserin ruhuda budur. Talebeler İtalyan usulüne göre oynadılar...

İtalyan usulü biraz tulûat demektir. Onun için soruyoruz :

- Yani Tulûat mı sezdimiz ?

- Fakat bu Tulûat jestlerdir, tam yerinde ve doğrudur. Molière'i böyle oynamak lâzımdır.

Marie Bell, hem Muazzezi hem baba rolündeki genci, hem Neriman'ı, ve hem Ertuğrul Bilgin'i tebrik ediyor :

- Bravo diyor. Muvaffakiyet bu kadar olur bravo !...

Bu sözler, misafirlerin cemilekârlığı mı, bir nezaketi mi ?...

Çünkü misafirlikte nezakete hakikatin hududunu anlamak çok zordur. Fakat o kadar heyecanla tebrik ediyorlar ki bunu sade bir nezaket eseri kabul ediyoruz :

Madam Fontenay duruyor duruyor ve başını iki tarafa sallıyarak cidden söylüyorum hakikaten harikulade.. Sonra Clariond'a dönüyor ve iki genç kız sanatkarın oyununa iştirak ederek : o ellerinin hareketi ne güzeldi. Ne kadar kadınlık vardı !.. Ne ince kadın eli hareketleri idi.

Onlar!.. Sonra göz'ler ve mimikler...

Yonnel de aynı fikirdedir. O da aynı heyecanla tebrik ediyor ve gençleri harikulade buluyor. Hele Ertuğrul için bütün artistlerin fikri şudur. Müthiş bir şey...

Artistler, sevgi tezahürleri arasında Konservatuvardan ayrılıyorlar.

Bir daha tekrar edelim ; Dün devlet konservatuvarı en büyük müme-yiz huzurunda en çetin imtihanını vermiş ve bizzat Molière'den sade on üzerine on ve birde yıldız almış bütün Fransız sahnesinin şehri-mizde bulunan yıldızlarını kazanmıştır.